

معرفی سه اثر اهل سنت در رد وهابیت

وهابیت از جمله مسلک‌هایی است که طی چند سده اخیر در جهان اسلام سر برآورد...

وهابیت از جمله مسلک‌هایی است که طی چند سده اخیر در جهان اسلام سر برآورد و موجبات بروز برخی حوادث را فراهم آورد. اگرچه این مسلک به شیخ محمد بن عبدالوهاب (115-1206 ق) منسوب است، و لیکن اساس این افکار به زمان ابن تیمیه و حتی قبل از وی باز می‌گردد. احمد بن عبدالحلیم بن عبدالسلام بن عبدالله بن تیمیه در سال 661 در حران متولد شد. بسیاری او را مبتکر اصلی عقاید وهابیت می‌دانند. وی از جمله علمای حنبلی به شمار می‌رود و برای برخی عقایدش همواره با مخالفت علمای معاصر خود مواجه بود و ردیه‌هایی بر عقاید و کتاب‌هایش مانند الدرر المصیبه فی الرد علی ابن تیمیه و شفاء السقام فی زیارت قبر خیرالانام به رشته تحریر درآمده است. برخی بزرگان اهل سنت او را بدعت‌گذار دانسته تکفیر نمودند. بعدها مدتی در مصر و دمشق زندانی شد تا در سال 728 ق، در زندان شام درگذشت.

ابن القیم شاگرد ابن تیمیه با ترویج افکار استادش راه وی را ادامه داد. این عقاید بعد از مرگ ابن القیم هیچ‌گاه از بین نرفت، اما به دلیل نامناسب بودن اوضاع زمان مجال بروز نیافت تا اینکه محمد بن عبدالوهاب 415 سال بعد از مرگ ابن تیمیه این عقاید را دوباره مطرح کرد.

محمد بن عبدالوهاب نجدی در سال 1115 در عینیه از شهرهای نجد به دنیا آمد، پدرش قاضی شهر و از علمای حنبلی بود. وی بعد از فراگیری فقه حنبلی نزد پدرش در عنفوان جوانی مخالفت خود را با برخی اعمال مذهبی مردم آغاز نمود، از جمله توسل به پیامبر در نزد قبر آن حضرت. محمد بن عبدالوهاب بعد از مدتی سیر و سفر در سال 1141 دعوت خود را علنی کرد، و لیکن با مخالفت علمای اهل سنت مواجه شد. وی بعد از اخراج از عینیه به درعیه نزد محمد بن سعود (جد آل سعود) امیر شهر رفت. با اتحاد این دو وهابیت تبدیل به بازوی مذهبی آل سعود شد. ایشان با روش‌های خشن به گسترش دامنه تبلیغات خود دست زدند.

وهابی‌ان به شهرهای حجاز و قبایل اطراف که حاضر به قبول عقاید ایشان نبودند حمله بردند و به قتل و غارت مردمان پرداختند. با قدرت یابی بیشتر وهابی‌ان مناطق اطراف نیز از حملات ایشان در امان نماند، برای مثال در سال 1216 سپاهی بیست هزار نفری وهابی‌ان به کربلا حمله کرد و فجایع زیادی مرتکب شدند. در زمان شروع این جریان منطقه حجاز جزئی از امپراتوری رو به زوال عثمانی بود، لذا کتاب‌های متعددی در رد عقاید وهابی‌ان به اهتمام علمای اهل سنت نوشته شده است که تعدادی از این نوشته‌ها طی سال‌های گذشته را انتشارات ایشیق منتشر کرده است. در ادامه چند نمونه از این نوشته‌ها معرفی خواهد شد که به حتم یاسخگو، بسیاری از شبهات وهابی‌ان بر عقاید شیعیان خواهد بود.

الصواعقُ الالهیه فی الرد علی الوهابیه، شیخ سلیمان بن عبدالوهاب النجدی، به کوشش حسین حلمی بن سعید استانبولی، الطبعة الثانی (افست)، ایشیق، استانبول، 1396 ق/ 1976 م.

72

1976

(4)

(: 36-37)

() () ()

()

()

1976/ 1396

1399

1264

1979/ 1399

(23)

1200

